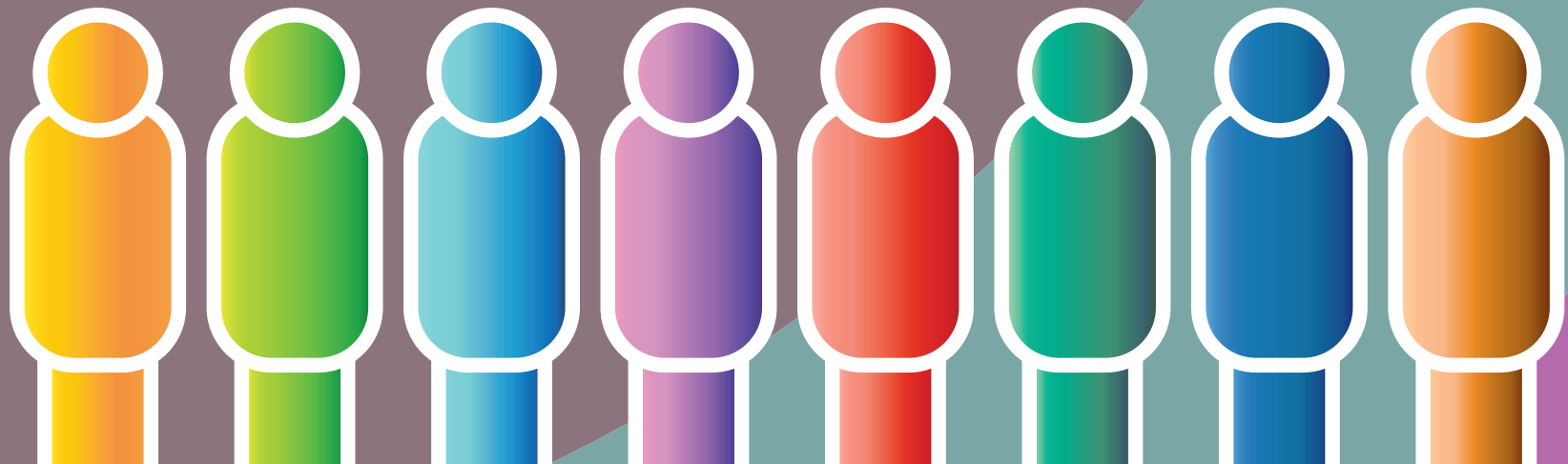

Belangrijkste resultaten van de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) 2013, uitgesplitst voor het voortgezet onderwijs. De volgende onderwerpen komen in deze uitgave aan bod:

- Arbeidsomstandigheden
- Contact met anderen
- Tevredenheid
- Langer doorwerken
- Tot slot

Nationale Enquête Arbeids- omstandigheden 2013 voor voortgezet onderwijs

Arbeidsomstandigheden

Zwaar werk

Het onderwijs 'scoort' in vergelijking met 'alle sectoren' iets ongunstiger wat betreft de arbeidsomstandigheden en zwaarte van het werk (werkdruk en agressie). Het vo op haar beurt 'scoort' in vergelijking met het onderwijs iets ongunstiger en docenten in het vo scoren ongunstiger dan andere functies in het vo.

Overige sectoren: 1,67
 Onderwijs: 2,00
 Voorgezet onderwijs: 2,07
 OP: 2,24
 OOP: 1,82

Werkdruk

De ervaren werkdruk in termen van hoog tempo en hoge tijdsdruk, ligt in het onderwijs met 2,29 op een schaal van 1 (nooit) t/m 4 (altijd), iets hoger dan in de overige sectoren (2,16).

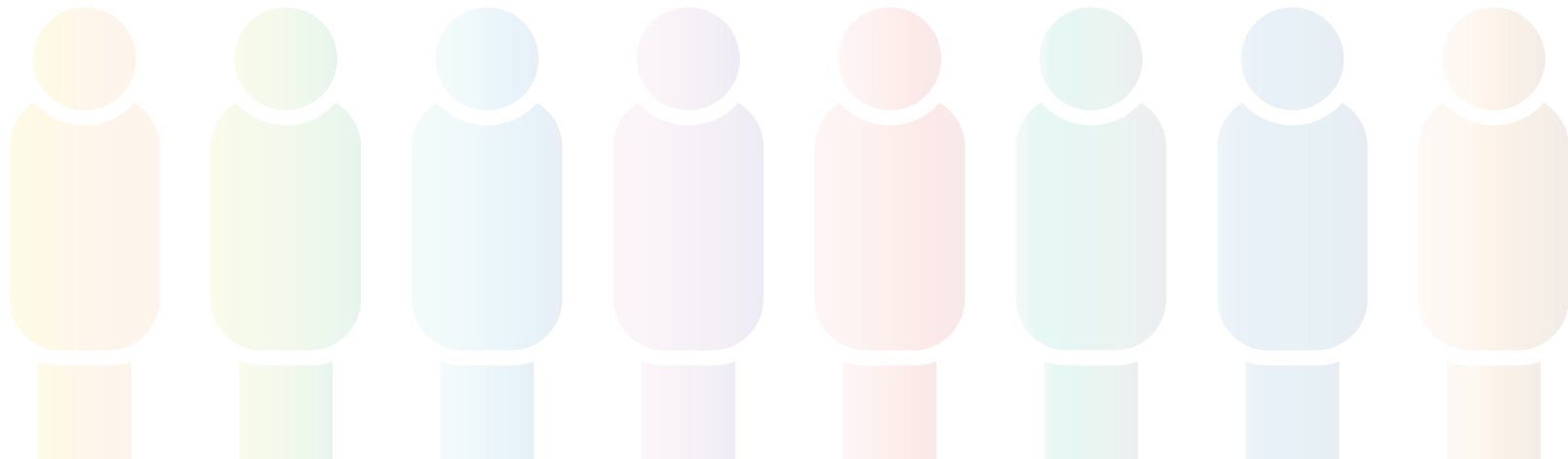
De zwaarte van het werk (emotioneel) ligt op dezelfde schaal voor het onderwijs ook hoger: 2,07 tegen 1,67 in de overige sectoren.

Overige sectoren: 2,16
 Onderwijs: 2,28
 Voorgezet onderwijs: 2,29
 OP: 2,31
 OOP: 2,11

Emotioneel zwaar werk

Hoog tempo en hoge tijdsdruk

Maatregelen ter vermindering van werkstress

Opvallend meer respondenten uit het onderwijs dan respondenten uit de overige sectoren wensen maatregelen ter vermindering van werkstress en emotioneel zwaar werk.

62,4% van de respondenten uit het onderwijs is van mening dat maatregelen ter vermindering van werkstress nodig zijn ten opzichte van 40,2% in de overige sectoren. Binnen het vo vinden met name docenten de maatregelen nodig.

Risico op burn-out

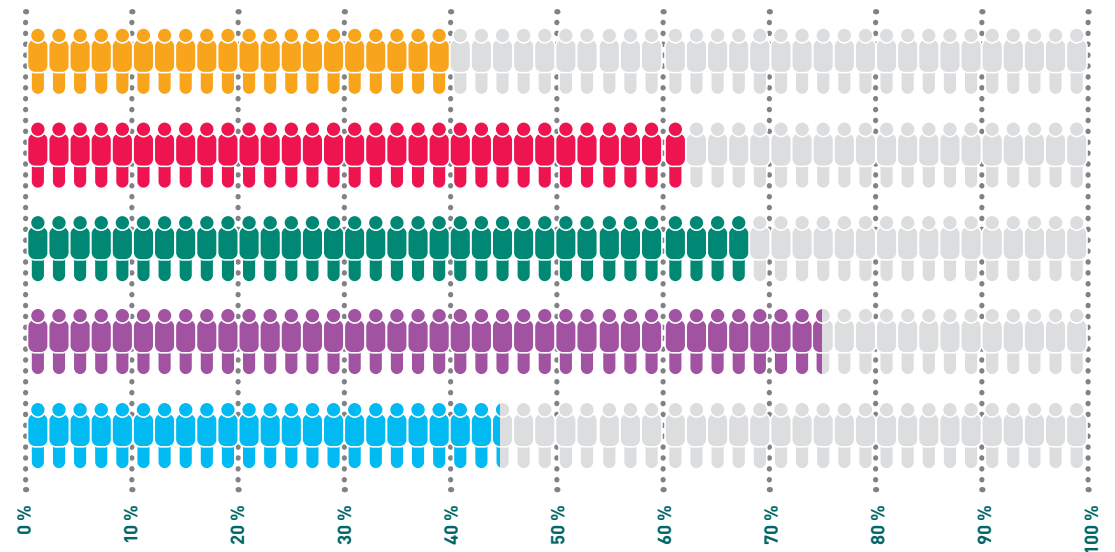
Het risico op burn-out is onder docenten in het vo, in vergelijking met niet onderwijzend personeel en de overige sectoren, fors hoger. Het risico op burn-out komt meer voor in het onderwijs dan in alle sectoren (respectievelijk 18,6% vs. 12,4%). En in het vo meer dan in de overige onderwijssectoren (respectievelijk 20,1% vs. 18,6%). En onder docenten meer dan onder niet onderwijzend personeel (respectievelijk 24,4% vs. 13,3%).

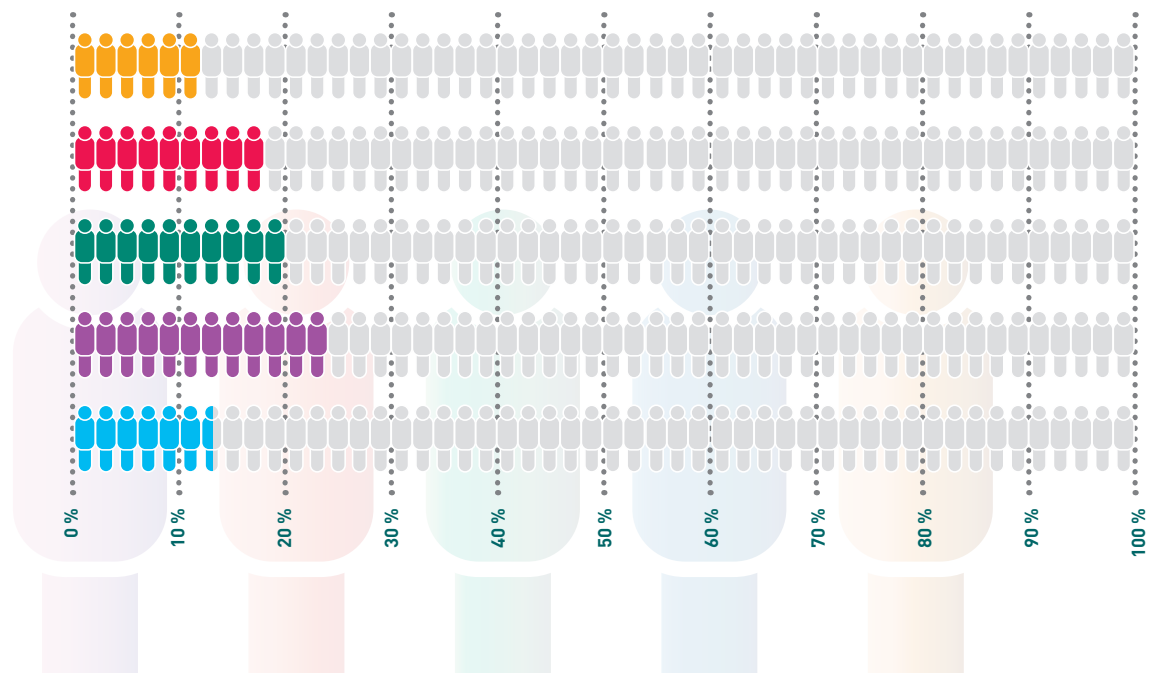
Overige sectoren 40,2%
 Onderwijs 62,4%
 Voortgezet onderwijs: 68,9
 OP: 74,7
 OOP: 44,5

Overige sectoren: 12,4%
 Onderwijs: 18,6%
 Voortgezet onderwijs: 20,1%
 OP: 24,4%
 OOP: 13,3%

Maatregelen ter vermindering van werkstress

Risico op burn-out

Contact met anderen

Ongewenst gedrag

Ongewenst gedrag van eigen medewerkers/leerlingen en van personen buiten de organisatie, komt in het onderwijs iets vaker voor dan in overige sectoren. Het zijn vooral docenten in het vo die ongewenst gedrag ervaren. In het onderwijs is het vooral het vo dat maatregelen op dit terrein wenst. En dan met name de docenten.

Maatregelen tegen intimidatie

8% van de werknemers in de 'alle sectoren' vindt maatregelen tegen intimidatie etc. gewenst. In het onderwijs ligt dat percentage met 11,6% flink hoger. In het onderwijs is het vooral het vo dat maatregelen op dit terrein wenst (11,9%). Het zijn vooral de docenten die maatregelen nodig achten (20,8% vs. 12% niet onderwijzend personeel).

Overige sectoren

intern: 15,2%

extern: 24,0%

Onderwijs

intern: 14,1%

extern: 27,2%

Voortgezet onderwijs

intern: 16,0%

extern: 35,9%

OP

intern: 18,3%

extern: 42,0%

OOP:

intern: 18,2%

extern: 31,0%

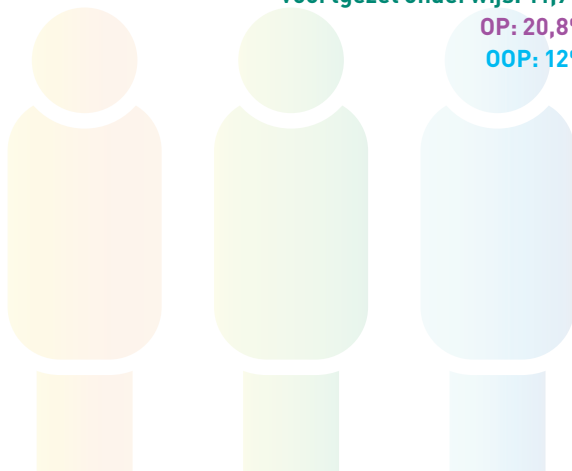
Overige sectoren: 8%

Onderwijs: 11,6%

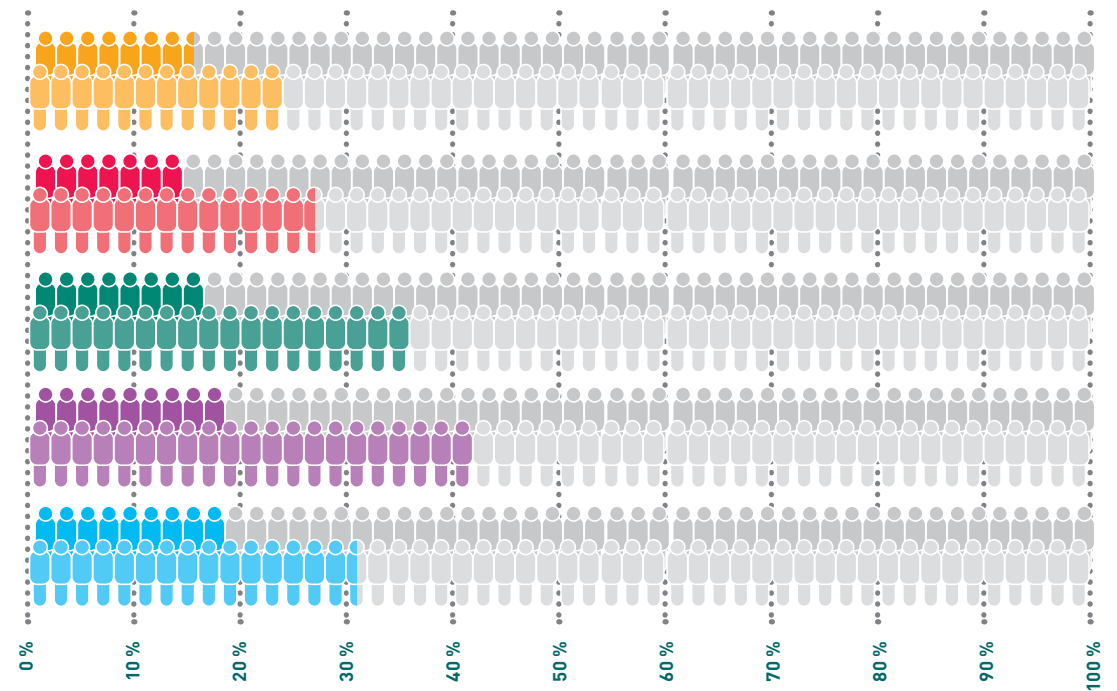
Voortgezet onderwijs: 11,9%

OP: 20,8%

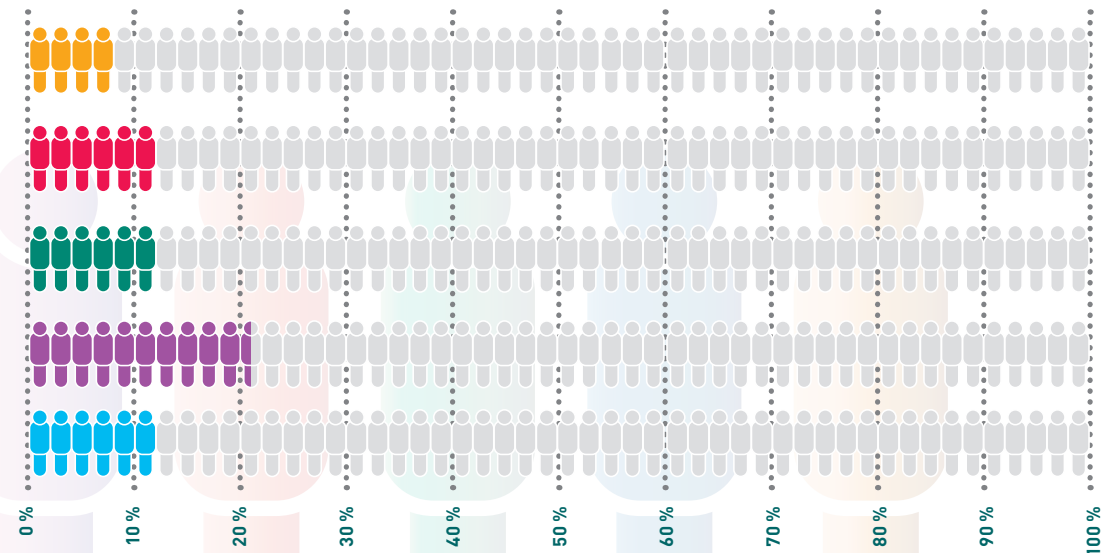
OOP: 12%

Ongewenst gedrag

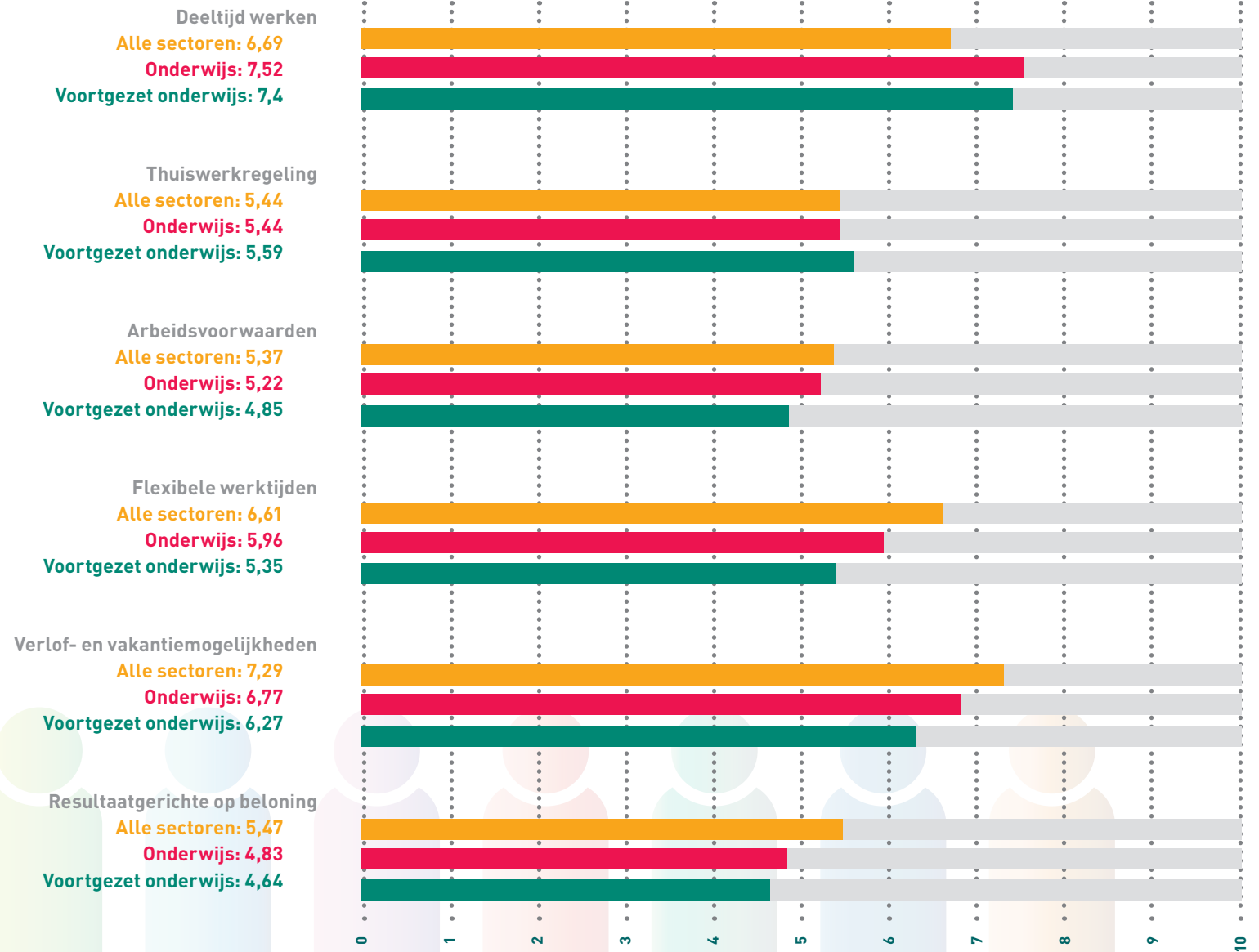

Maatregelen tegen intimidatie

Tevredenheid

Tevredenheid met het werk wordt niet alleen bepaald door belastende factoren in het werk. Interessant werk en sfeer op het werk lijken bij te dragen aan de algehele tevredenheid met het werk. In positieve zin valt op dat men in het vo meer dan gemiddeld tevreden is met de mogelijkheden om in deeltijd te werken, het type dienstverband (vast of tijdelijk) en scholings- en opleidingsmogelijkheden. In onderwijssectoren buiten het vo is de tevredenheid met deze aspecten een fractie hoger. Ontevreden is men over thuiswerkregeling, de mogelijkheid om arbeidsvoorwaarden zelf samen te stellen en promotie- en loopbaanmogelijkheden. Op deze aspecten scoort het vo slechter dan alle andere sectoren. Over de hele linie zijn OOP-ers tevredener dan OP-ers in vo.

Langer doorwerken

Docenten en OOP zijn de meest bevrogen werknemers in Nederland.

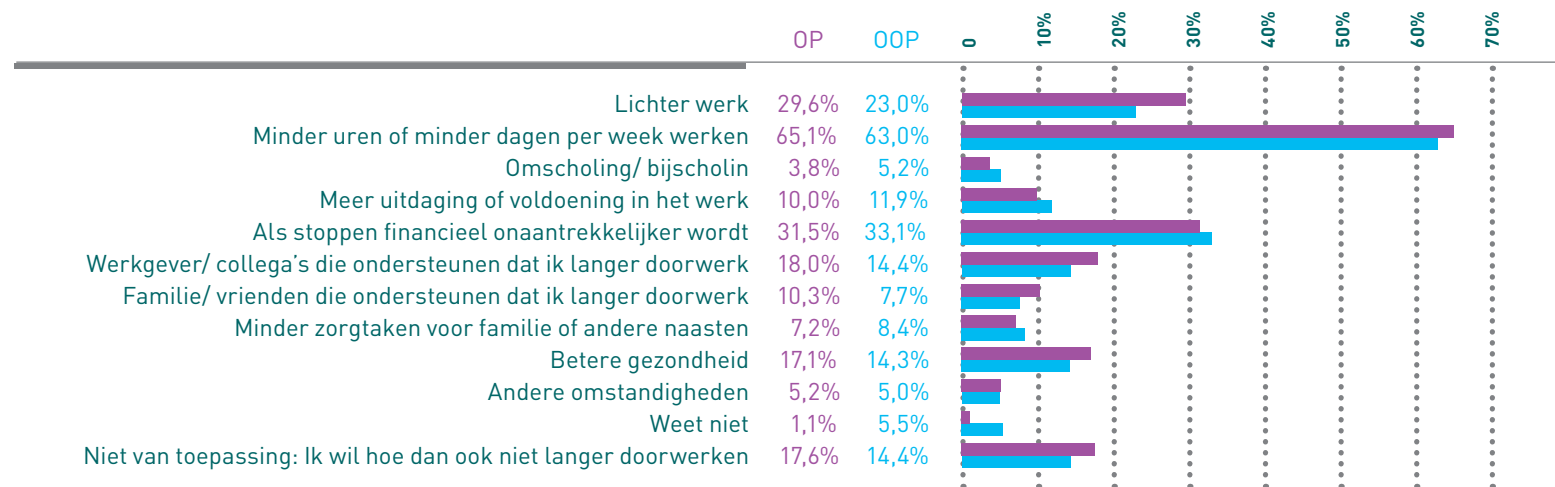
Kunnen doorwerken blijkt iets anders te liggen. In andere sectoren denkt men het langer te kunnen volhouden dan men wil (64,3 versus 64,1) terwijl men in het onderwijs wel zegt te willen maar denkt niet te kunnen (64,4 vs 64,2 en vo: 64,4 vs 63,7). Minder uren of minder dag in de week werken is volgens de 45-plusser de belangrijkste factor voor het langer willen en kunnen doorwerken.

Overige sectoren: tot 64,1 jaar

Onderwijs: tot 64,4 jaar

Voortgezet onderwijs: tot 64,4 jaar

Langer doorwerken (willen)

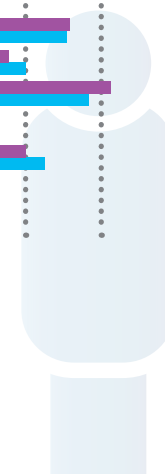
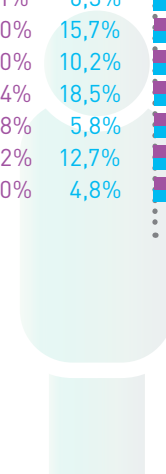
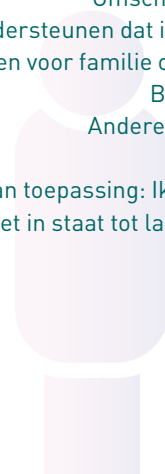
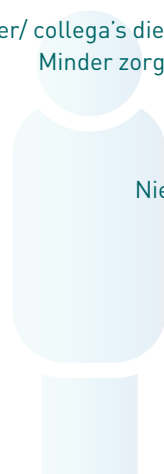
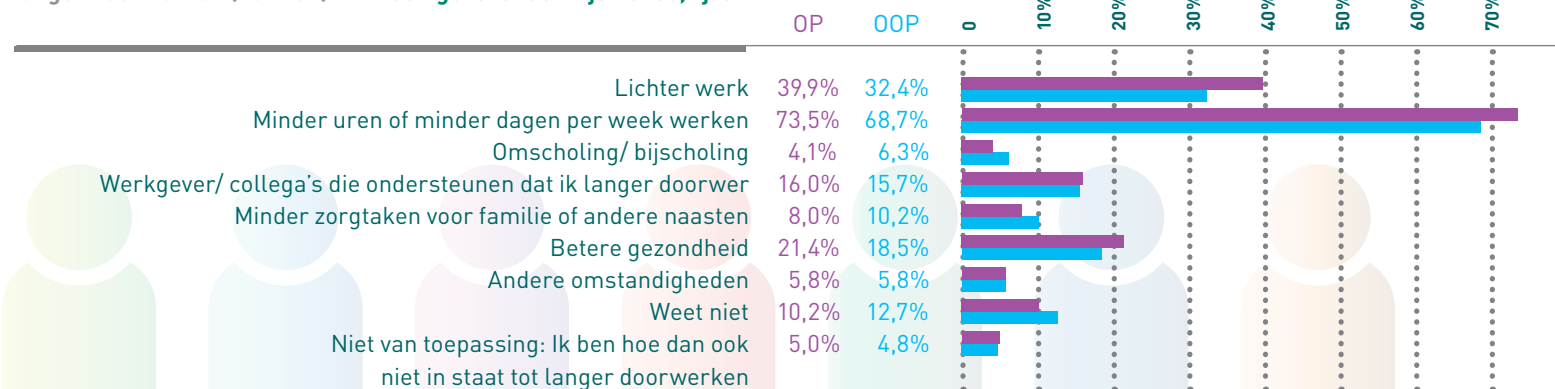

Overige sectoren: tot 64,3 jaar

Onderwijs: tot 64,2 jaar

Voortgezet onderwijs: tot 63,7 jaar

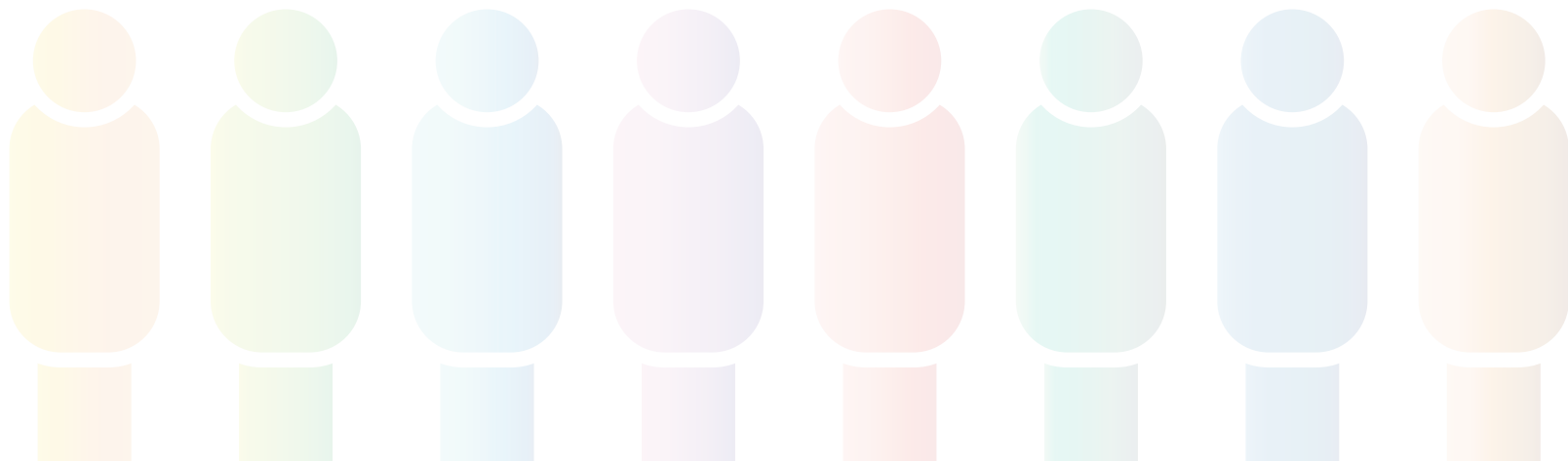
Langer doorwerken (kunnen)

Tot slot

De tiende Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) werd in 2013 door TNO en CBS uitgevoerd. Ruim 23.000 werknemers deden mee aan het onderzoek, waaronder 377 personen werkzaam in het voortgezet onderwijs. De NEA wordt financieel ondersteund door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Sinds 2007 is de NEA niet meer hoofdzakelijk gericht op het thema arbeidsomstandigheden, maar staat 'kwaliteit van de arbeid' in brede zin centraal. Dat betekent dat substantiële aandacht wordt geschonken aan de organisatie en inhoud van arbeid, arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden.

Tevens komen enkele andere thema's aan bod zoals functioneren en inzetbaarheid, opleiding en ontwikkeling, gezondheid en de balans tussen werk en privé. De omvang en representativiteit van de NEA maken het mogelijk om diverse branches te profileren op uiteenlopende arbeidsrisico's, zoals werkdruk, agressie en fysieke belasting. Ook bevat de NEA informatie over maatregelen die werkgevers treffen en over mogelijke effecten van arbeid, zoals werkstress, verzuim en ongevallen.

Voion, het Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds voor het voortgezet onderwijs, zet zich in om samen met scholen vraagstukken op te lossen op het gebied van arbeidsmarkt, mobiliteit, professionalisering en veilig, gezond en vitaal werken. Voion ondersteunt schoolbesturen, directies, P&O-ers, mr-en, arbocoördinatoren, maar ook docenten, oop'ers en sociale partners. Voion ontsluit kennis, doet onderzoek, ontwikkelt nieuwe instrumenten en adviseert en begeleidt scholen in (pilot)projecten. Ook initieert en faciliteert Voion netwerken op verschillende niveaus, publiceert good practices en biedt trainingen aan. Voion werkt voor en samen met werkgevers en werknemers in het voortgezet onderwijs, en wordt bestuurd door de sociale partners in het voortgezet onderwijs.
www.voion.nl | www.arbocatalogus-vo.nl | www.arboscan-vo.nl

The logo for AOB (Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds) consists of the letters 'AOB' in a bold, green, sans-serif font.The logo for CNV Onderwijs features the letters 'CNV' in a stylized purple font, followed by the word 'Onderwijs' in white text on a red rectangular background.The logo for ABVAKABO FNV displays the word 'ABVAKABO' in blue, followed by 'FNV' in white text on a blue rectangular background.The logo for VORAAD features the word 'VORAAD' in a blue, sans-serif font, with the 'V' and 'O' being significantly larger than the other letters.

VOION • POSTBUS 2501 • 6401DA HEERLEN • TEL: 045-579 6024 • E-MAIL: INFO@VOION.NL